

Борбата

1967

7

ЯНУАРИ
СЪБОТА

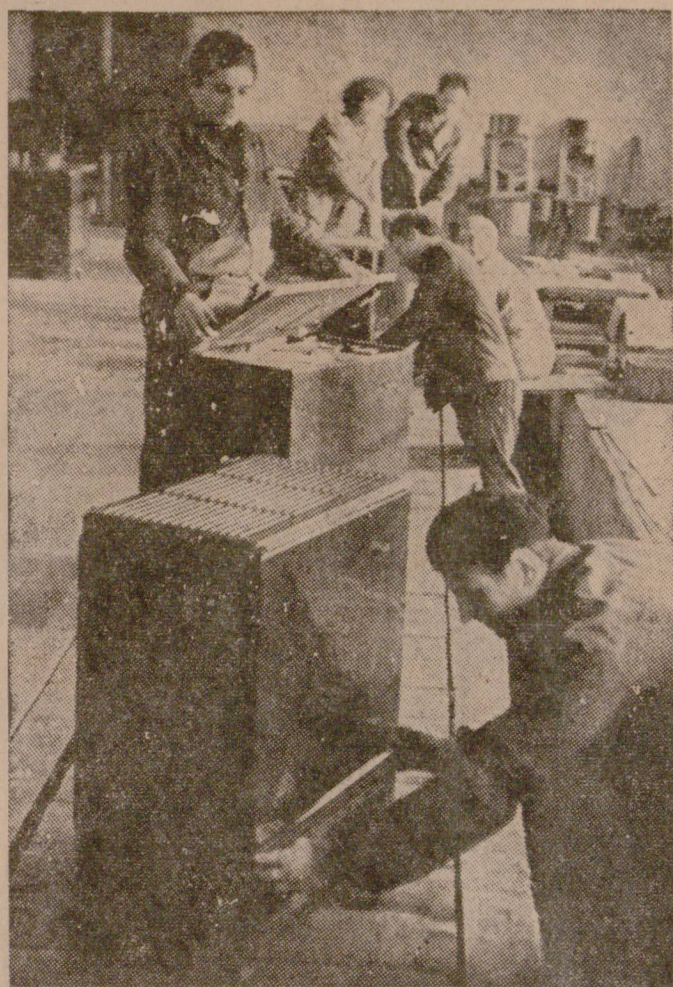
ТЪКАНИ С ГОЛЯМО БЪДЕЩЕ

КОЛЕКТИВЪТ на текстилната фабрика „Рекорд“ в Горна Оряховица — клон на ДТК „В. Мавриков“ — Велико Търново, направи успешна крачка в изпълнение решенията на Девятия конгрес на Партията за заместване памука с влакна от синтетични суровини. Началникът на тъкачния цех Стоимен Тинчев сподели, че трудностите по подготовката на станове за тъкане на чисти полиестерни тъкани са били много и разнообразни. В края на декември те са били преодоляни и в първите дни на януари вече са изтъкани първите 150 м платове. Тези непознати досега за колективна тъкан са с много голямо бъдеще и добра перспектива за работническия колектив. Сравнени с досега произвежданите у нас памучни платове, те се отличават с много положителни качества: леко се перат, бързо съхнат, не се мачкат, устойчиви са на триене и топлина и здравината им е два-три пъти по-голяма.

В организационно-техническите мероприятия по плана за настоящата година колективът е предвидил да произведе две хиляди метра полиестерни тъкани с 33 на сто смес от памук и лън целулоза — по 500 м от клон „Тракия“, док — материя, плат „Божур“ за дамско облекло и новия им артикул за рокли на рамета „Рекорд“.

Първите изработени платове бяха изтъкани с прежди, доставени от лабораторията на новия завод за полиестерни влакна в Ямбол. Както споделиха ръководителите на „Рекорд“, останалите платове ще бъдат изтъкани също така с прежди от Ямбол.

А. Върбанов

Бригадата за комунистически труд на Антон Георгиев в цеха за нафтови печки от ЗИТ „Металургия“ — Горна Оряховица редовно преизпълнява трудовите си норми. Вместо по 70 сега на смяна излизат от конвейера по 75 нафтови печки. През януари бригадата ще произведе 600 нафтови печки модел „ЮГ-СУПЕР“ — 7500 килокалории.

СТРОИТЕЛИТЕ НЕ СПИРАТ

На една от най-големите строителни площадки в Горна Оряховица, въпреки че има заснежени и кални терени, оживлението не е спирало нито за час от нова година досега. Благодарение на това, че обектовото техническо ръководство на изграждащия се Завод за биоконцентрации смес-

ки, начело с техническия ръководител Иван Нешков, се подготви добре за работа при зимни условия, строителите изпълняват средно трудовите си норми над 150 на сто. За пример със своята дисциплина са работниците от бригадите на Косю Топалов, Иван Костадинов, Васил Райчев и др.

УСПЕШЕН СТАРТ

В последните часове на старата година, когато хората вече се готвеха за новото дишните празненства и отлежача бутилките с отлежалото вино, в обора на с. Поликраище докараха 113 животни от съставното село Крушево. Още от първия ден на новата година предстои да се направят и нови успешни крачки в концентрацията и специализацията на млечното говедовъдство. За нощните гледачи Гаврил Желяков и Петко Иванчев бе едно изключително тежко дежурство.

Те не отидоха на новогодишната кооперативна трапеза в село, но заедно с всички се радваха на добрите успехи. Как можеха кооператорите от краевефермата в Поликраище да не бъдат доволни, когато през 1966 г. надолеха 879 587 л млечко или с близо сто хиляди литра повече от предвиденото по плана. С около 400 л по-висок е средният млечнаодой и от фуражна крава.

— И най-важното — сподели главният зоотехник Петър Петров — от губещия, през 1966 г. фермата отново става рентабилна.

Заведващият фермата Йордан Куцаров, който от първия ден на новата година работи сред другарите си, разплати една тетрадка, пресметна няколко цифри и сериозно отсече:

— Цифрите не са окончателни, ама моето двойно счетоводство няма да ме излъже — най-малко по четири стотини сме спечелили от всеки литър надоедно млечко.

Куцаров сякаш се опасяваше, че ще забрави онова, което е намислил да сподели с нас, припряно прокара ръка по косата си и каза, че само липсата на долен агрегат в новите обори им пречи да преминават към промишленото производство.

Усмивна се дяволито, как-

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ
КОМИТЕТ НА БКП,
НА ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН
СЪВЕТ И ОКРЪЖНИЯ
КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕН
НИЯ ФРОНТ
ВЕЛИКО ТЪРНОВО
Брой 4
(2195)
ГОДИНА XXIII
Цена 2 ст.

то винаги, и рече:

— Да не вярваш на очите си! Доскоро се опасявахме, че хората ни няма да се съгласят да работят на две сме ни, а сега не можем да се отървем от задължението им, когато най-сетне ще преминем към тази нова организация на труда. И това ще стане, защото снабдителите са обещали скоро да доставят агрегата.

Къси са слънчевите часове сега на село. Пообиколиш веднаж-дваж стопанския двор, надзърнеш при добитъка и току-виж, че денят е свършил. Но и тогава животновъдите от Поликраище са на своя трудов пост. Нали чума са дали, да не спазват по-долу от старата година. А в животновъдството изпус

Нашият Репортаж

неш ли и един ден, позамариш ли грижите си за добитъка, неуспехите веднага те навещават.

Самият нощен джуга откъм семействата на Марин Байчев и Йордан Каравасилев са стопани на новия обора, а в преценката си всички са единодушни, че тук върви добре.

Още от първите дни на януари започна и трудовата надпревара. Куцаров ни показа отчета за млечнаодой от първия ден. С близо 150 литра по-висок е млечнаодой

ПРИНОСЪТ НА ГРАДИНАРИЕ

Година наред зеленчуковата градина във Ветриница, сега филиал на ДЗС — Балван, бе гудещка. Не може да се твърди, че причините са обективни. Тук земята е хубава. И гореве има, и вода.

Ръководството на филиала обсъди този въпрос и реши да внесе коренно подобрене в работата на зеленчуковата градина. Преди всичко бе създадена правилна и стройна организация на работата. Премахнати бяха делбите между работниците от другите сектори на полевостроителството и зеленчуковата градина. Създаде се задължително, колективно и взаимопомощ в работата. Правилно и точно се прилагаша всички агротехнически мероприятия.

И на първо място бе отделено внимание за отглеждане на времето на необходимите разсади. Ето какво говорят някои цифри от изтеклата година. От 3 декара краставици бяха предвидени 18 тона, а се получи близо 31. От 13 декара копър бе планирано 7,8 тона, а резултатът е над 18. Не по 1500 кг пипер, а по 3000 бяха набрани от декар. Вместо 240 тона зеле бе произведено 313. Високо преизпълнение на плана има от зеления фасул, коришниците, праз лук и други.

Тези успехи ентусиазират и алтернативните ветриници градинари за по-упорита работа, за още по-големи успехи през новата година.

Г. Паунов

Първи в стопанството

Звеното на Кирчо Йорданов от ТКЗС в Джулоница е дружно. Кажат ли хората му, че ще направят нещо, правят го. Голяният му план бе 50 000 лева, а още през лятото имаше 10 000 лева преизпълнение.

— Хората от звеното знаят добре, лесно ли се стига този успех — обяснява звеноводът. — Нискоствелните праскови са като деца. Трябва да полагаш постоянни грижи за тях — есенно и зимно, пролетно праскане, резитби, оформяне на короните. Земята трябва още през есента да се разоре дълбоко. И само това

ли е? Пък и не са един-два, а 215 декара нискоствелни праскови.

Звеното получи 18 000 лева над плана само от прасковите. Повече от предвиденото взе от сливите, кайсите. Общо изпълнението на плана достигна 80 000 лева.

Близо 9000 лева са разпределени от надпланова продукция само на звеното. Една богата и плодородна година е изпратена с радост и удовлетворение, с мобилизирани сили за по-голям успех през новата година.

Ст. Киров

ГОТОВИ ЗА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

Пред механизаторите и ремонтните работници от ТКЗС — Полски Тръмбеш сега стои отговорната задача добре да се подготви селскостопанската техника за пролетните задачи и не само за тях, а за целогодишна безотказна работа. Това несъмнено ще допринесе както за по-високото натоварване и използване на машините, така и за удължаване живота им.

В селското стопанство е приета планово-предупредителната система на ремонт и техническо обслужване на машините по кръгово-годишна метод. Но сезонността и характерът на полските работи налагат през есенно-зимния период да се ре-

монтират голяма част от тях.

През този период в стопанството трябва да се извърши ремонт на 18 трактора, 10 зърнокомбайна, 30 плуга, 28 култиватора, 30 редосеялки и много други машини. Това е огромна работа, която предстои да се извърши за сравнително кратко време. Управителният съвет, техническото ръководство помислиха отрано. Осигурени бяха необходимите резервни части и ремонтни материали. Съставен бе план-график за ремонта на машините, който бе обсъден и приет на производствено събрание в работилницата. Отделно и управителният съвет на ТКЗС обсъди състоянието на ремонта и взе решение. Построени са клетки за работата по подготовката на комбайните при зимни условия.

Главното бе да се преодолее досегашната практика, тази задача да се изпълнява непосредствено пред жътвата, когато не може да се избегне влошеното качество на ремонта.

Досега в стопанството са ремонтирани 6 трактора и голяма част от другите селскостопански машини. Механизаторите и ремонтните работници вече привършват задачите си по подготовката на приканиките и някои други машини. Те са дали дума до края на февруари да приключат и с тракторите.

Всичко това ще позволи още рано напролет паялата селскостопанска техника да бъде готова за изпълнение на различните видове полска работа и то в най-благоприятните агротехнически срокове.

Марин ГИЧКОВ

КЪМ 100-ГОДИШНИНАТА

НА БОЛНИЦАТА

ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ПЪРВАТА АПТЕКА

ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО преди Освобождението е имало и втора аптека, тази на Янаки Златев, роден през 1806 г. във Велико Търново. До 1849 г. Янаки Златев е живял в Цариград и Атина. Починал е през 1852 година. Бил син на Калчо Златев, който бил собственик на чохаджийска работилница. Изгоряла през 1849 г., по време на голямата пожар на „Бажарлъка“. Във Велико Търново Янаки Златев се занимавал през 1849 г. с занаят, а именно със сродника си Маргарит, атински лекар и известно време професор по медицина в Атинския университет. В 1854 г. във Велико Търново е квартирувала френска войска част. При заминаването й Златев откупил аличните й средства. Така той основал втората аптека във Велико Търново. Приготвяването на лекарствата е ставало под ръководството на Маргарит. След това Златев си доставял и керваните на някои от хаджи Паско, родом от колибите край Дриново, лекарствата от цариградските дрогери, Янаки се е занимавал и с „химиклък“. След смъртта на Маргарит и атинското на сина му в аптеката, Янаки се проследил до края на живота си, който се е имал достъп до харемите на турците.

Независимо от тези две аптеки, във Велико Търново е имало различни ахтарски дюкани, като този на Пахотопуло, дядо хаджи Петко и други.

В различни години през описания период във Велико Търново са се установявали на свободна лекарска практика различни лекари. Понякога на добър лекар се е посочвала особено задоволство. Основание за това ни дава една дописка в „Цариградски вестник“, бр. 296 от 29. IX 1856 г., в която се съобщава, че от няколко месеца в града е дошъл д-р Васил Берон, за който казвали, че е племенник на д-р Петър Берон. Дописката изпозвава всички града, в които има такъв лекар. Интересно е, че на основата на конкуренцията в лекарската практика, въпреки оскуляцията от лекари, и по това време са се ширили интриги. Израз за това е дописката във „Вестник“, писана срещу д-р Васил Берон. Отговор срещу интригите се намира във „В. Български дневник“, бр. 18 от 23 октомври 1857 г. От вестникарските материали може да се предположи, че в тази интрига е участвал друг сина на д-р Марко Пандов, а именно д-р Васил Пандов, лекар на служба в турската войска, с чин каймаканин. В дописката-отговор се прави забележка, че всеки може да остане на работа в града, но е необходимо да пази здравейността си.

С НЕУДЪРЖИМИЯ КИПЕЖ НА ПРОЛЕТА

Годишните времена всички ги знаем. Обичаме неповторимия стремеж на пролетта, радостта на лятото, тъжната усмивка на есента, обичаме дори студено безмълвие на зимата. Сезоните са толкова различни, че в старането си да направим живота си колкото може по-разнообразен, ги обичаме с еднаква сила. Но така ли е с хората? Обичам хората с неусисимите страсти, хората с радостни и щастливи лица. Търся ги и често ги намирам. Ето един от тях.

Човекът, за който ще ви разкажа, е млад. Само на два-десет и четири години. Миналото му не е особено интересно. Завършва прогимназия в родното си село Сливница,

отбива военната си служба, работи известно време като киномеханик в с. Вонеща вода и от февруари миналата година е на работа в Завода за радиоприемници — Велико Търново.

Дотук нищо интересно. Човек като всички други, бихте казали. Може би е така, но с мъничка разлика. От съществено на високи стремежи, не безпокои мнозина от другите. При Руси Русев не е така. Съгласете се, че за да станеш за няколко месеца отличен производствен и качественик, се изисква голяма упоритост, постоянство, желание, стремеж към още недостигнатото. С дълбока признателност Руси Русев говори за получената първа помощ от

Цветан и Бейко, също настроеници. А любовта към професията? Тя не се гради с години. За повечето хора идва изведнъж и остава завинаги.

„Настройката е душата на радиоприемника“ — думи, казани спомежливост, но с увереност. Техническата литература, която чете през свободното си време, дава тази завидна увереност на Руси Русев.

Това са само бегли щрихи от неговата характеристика като производственик. А могат да се прибавят и други: готовността му да помогне на свой колега, преглеждането на работното място, ежедневното проверяване изправността на уреда, с който работи.

Руси Русев не само работи

в завода, но и учи. Сега е в десети клас на Вечерната гимназия. До късно през нощта свети прозорецът на стаята му. Може би е полунощ, а може би е минала отбавна. Няма значение. Азбучните формули отстъпят една по една, Менделеевата таблица става по-ясна. Така всяка вечер. Додогодина ще бъде в единадесети клас. След зрелостното свидетелство ще последва диплом за завършване на Техникума за радио и телевизия. Вярвам!

Вярвам в хората, носещи в сърцата си неудържимия кипеж на пролетта. Вярвам в хората с радостни и щастливи лица. И те заслужават.

Ангел ВЕЛИКОВ

Конгрес на борците против агресията

ХАНОЙ, 6 януари (кор. на ТАСС Е. КОБЕЛЕВ) — Настъпването на новата година се ознаменува с голямо събитие в живота на героичния вьетнамски народ. В Ханой, в актовата зала на Националното събрание, бе тържествено открит четвъртият конгрес на героите и ударниците на борбата против САЩ, за спасяване на родината. Над 500 представители на героичните войскове части, на промишлените предприятия и селскостопански кооперативи от всички краища на страната — от легендарния ос-

тров Кон Ко до апатитовите рудници на Лао Кай се събраха в столицата, за да участват в конгреса.

С бурни аплодисменти беше посрещната появата в президиума на конгреса на ръководителите на партията и правителството на ДРВ начело с президента Хо Ши Мин. От името на президиума на конгреса Хо Ши Мин горещо приветства делегатите — славни представители на армията и народа — и изказа увереност в окончателната победа на справедливата борба на вьетнамския на-

род против американската агресия.

След това пред делегатите на конгреса изнесе голям доклад за местния министър-председател на ДРВ Ле Тхан Нги. Двегодишната борба на вьетнамския народ против американската агресия, заявил той, показва пълния провал на замислите на американската военщина, която се опита чрез въздушна война срещу ДРВ да оплаши вьетнамския народ. Но до накар да сложи оръжие.

От името на конгреса Ле Тхан

Основателна тревога и стръх

НЮ ЙОРК, 6 януари (БТА) — Директорът на Федералното бюро за разследване на САЩ Едгар Хувър в изказване, посветено на събитията от миналата година, заяви с тревога, че през 1966 година Американската комунистическа партия е разширила своята дейност и влияние. След като признава, че през новата година няма всички основания да се очаква

ново повишаване авторитета и ролята на американските комунисти в борбата за граждански и социални права, Хувър изказа „опасения“, че всичко, което комунистите правят, е от полза за „международния комунизъм“. То ва „всичко“ според Хувър обхваща: намерението на комунистическата партия да издигне т.е. независим, кандидат за прези-

дент през 1968 година, нейният стремеж борбата за граждански права да бъде доведена докрай, искането ѝ да бъде прекратена

АМЕРИКАНЦИТЕ РЕКВИЗИРАТ ЗЕМИ НА ОСТРОВИТЕ ОКИНАВА

ТОКИО, 6 януари (ТАСС) — Американското военно командване не на японските острови Окинава е решило да реквизира голям участък земя в района на град Итома за строителство на военни съоръжения. Това е станало известно на състоялото се вчера заседание на така наречения съвместен комитет на представители на

войната във Виетнам и преди всичко усилията за обединяване на трудежите се от всички прогресивни направления.

Съобщението за тези планове на американското военно командване на Окинава е предизвикало гневно възмущение сред жителите на град Итома.

ред е признаването на границата по Одер-Ниса като държавна граница, правителството на ГФР трябва да се изкаже за „остъпствяване на разоръжаване“ с участието на двете германски държави.

Границата трябва да се признае

БОН, 6 януари (ТАСС) — Германският писател Гюнтер Грас е настоял новото правителство на ГФР „да признае напълно“ границата по Одер-Ниса. Изказвайки се на събрание в Гелзенкирхен (ФР), Грас подчерта, че на-

решаването на границата по Одер-Ниса като държавна граница, правителството на ГФР трябва да се изкаже за „остъпствяване на разоръжаване“ с участието на двете германски държави.

В изказването на Грас е прозвучало сериозно безпокойство от засилването на „наистинско влияние в управляващите кръгове на ГФР“.

РАКЕТИ В РУР

БОН, 6 януари (ТАСС) — От известно време в г-р Вупертал — център на най-големия промишлен район на ГФР Рурска област — се намира на база една ракетна част от бундсвера, снабдена с американски ракети „Пършинг“, съобщава списание „Дойчес панорама“.

Ракетите могат да носят ядрен заряд. Тези ракети — подчертава списанието — изстреляни от територията на Рур, могат да достигнат на изток Швейцария, Познан, Франкфурт на Одер, Вроцлав и Прага.

Списанието отбелязва, че складирането на атомни ракети на бундсвера на руска територия създава голяма заплаха за този най-гъсто населен район на ГФР.

ИЗ ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНИТЕ СЪВЕТИ ПО-БЛИЗО ДО ХОРАТА

В Лясковския градски общински народен съвет членовете на изпълкома имат определени дни в седмицата за приемане и изслушване жалбите на гражданите. Ежедневно постъпват редица жалби в писмена или устна форма. Те се отпращат до съответния служител, компетентен по поставените въпроси, който след проверка дава отговор. Даденото решение по жалбите трябва да бъде изпълнено най-късно в 15-дневен срок от датата на постановяването му. Тук ние допускаме една може би съществена слабост. Задоволяваме се да проучим жалбата, да уведомим за решението двете страни (от когото и срещу когото е тя) и повече не се интересуваме за изпълнението на нашето предписание, освен ако гражданите отново дойдат и сигнализируют за неговото неизпълнение.

Нова ефективна работа в тази област е посещението на член на изпълкома в съставните селища и приемане на място гражданите за изслушване. На тази среща те поставят въпроси както от личен, така и от обществен характер, които често пъти на място веднага се решават. Някои се проучват и се вземат мерки за изправяне допуснатите нарушения.

Согласно точка 42 от Инструкцията за организацията и формите на работа на народните съвети, съветниците също са задължени да приемат жалби и молби от своите избиратели. Те трябва да ги отнасят в народния съвет и сами да участвуват в тяхното решаване, след което да уведомяват жалбоподателя. Трябва да се изтъкне, че подобна дейност почти не съществува. Този факт говори, че съветниците в голямата си част не винаги живеят с грижите и тревогите на избирателите си, които представители са те.

На сесията за разглеждане на състоянието на организационно-масовата работа на Градския общински народен съвет — Лясковец се съсредоточава вниманието върху тези проблеми.

Какво показва обсъдените въпроси?

Доказа се, че не винаги се търси отговорност от служебните лица за грешките и неприятностите на хората. Жалбата може да е решена, но за да бъде подадена жалба е имало човек, който е действувал незаконосъобразно или неетично, с което е оскърбил или оскърбял

друг човек. Органът, който разглежда жалбата, заедно с това, че отменя неправилните решения, би трябвало задължително да предлага на съответните институти за санкциониране виновниците за неправилни решения и закононарушения. Само с такъв метод на работа би могло да се постигне истинско уважение и внимание към жалбите на трудещите се.

Може би един основен недостатък в отношението към грижите и жалбите на хората е и в последно време често прилаганата практика всички молби, писма, жалби на гражданите да се препращат за мнение и решение на органите и институти, от които те се оплакват. Безспорно е, че в такива случаи се потвърждават обикновено първите решения и хората почват да пишат до по-висшестоящи институти. Те от своя страна, като че ли в повечето случаи, прилагат същия начин на действие. Получава се така, че човек няма вече на кого да се оплаче, тъй като жалбата му се връща за решаване от тези, от които се оплаква. Наистина, не всички жалби на хората се решават по този път. Но не са малко и тези които се решават именно така. Наложително е тая практика да претърпи проценка, да бъде ограничена и дори прекратена.

Социалистическият прав, хуманитарен, морален и етичен ред у нас трябва непрекъснато да се усъвършенствува, като по-ефективно се проследят всякакви опити за ограничаване и посегателство върху правата и свободите на гражданите.

Изграждането на социалистическото общество се характеризира с по-високи темпове в развитието на материално-техническата база и непрекъснато повишаване жизненото равнище на народа. Всичко това неминуемо прави нашия гражданин все по-радостен и щастлив.

Наред с това обаче хората не са без грижи и тревоги. Грижи, които заслужават вниманието ни още повече, че в голямата си част те не са неразрешими. Наш дълг е да правим и да направим всичко възможно грижите, които тревожат съзнанието на гражданите в социалистическото общество, да стават и станат все по-малко и по-малко.

Пончо АНГЕЛОВ
секретар на ГНС — Лясковец

ДАРОВИТ МАЙСТОР-СТРОИТЕЛ

ДА СЕ КАЖАТ няколко хубави думи за майстор Стоян е справедливо. Това е строител, който в епохата на капитализма участва в създаването на града Велико Търново.

Стоян Герганов е роден в 1865 г. в с. Керек, включващо се в чертите на Велико-търновския санджак. Учил в епохата на капитализма участва в създаването на града Велико Търново. Майстор Дръндар (халач) Никола, после при търговец железар, докато на 11-годишна възраст като зидарски работник тръгнал по села и градове с майстори дюдери да учи занаят. На 24 години се почувствувал подготвен за самостоятелна работа. В 1889 г. той станал предприемач на строежа на каменната ограда на бившата девическа гимназия. Бързо спечелил доверието на великотърновските граждани, започнал да прави къщи на известни търговци, занаятчии, лекари, адвокати.

В продължение на 17 години даровитият майстор е построил повече от 80 сгради по свои проекти, които сам е чертил с голяма външна. Направил е и три сгради по чужди проекти. Плановите му са начертани много прецизно с туп (някои от тях притежава Окръжният музей). В тях той дава разпределения, фасади (понякога оцветени) и разрези, в които допуска малки грешки, дължащи се на липсата на техническа пиколожка. Сам е чертил и необходимите детайли. Успешно е осъществявал и проектите, излезли от ръката на специалисти, архитекти и инженери. По-късно неговите планове (попада това, че е самовук) били забранени от закона и е трябвало да се авторизират от специалисти архитекти, като той си е запазил авторството на проектите.

Стоян Герганов е работил във Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица, Беляковец, Миндир и други селища. Освен частните къщи той строил и държавни сгради — училища, мостове, църкви и др. На двадесет и две от сегашните улици на Велико Търново той е изградил повече

от 70 къщи. По главната улица от читалище „Надежда“ до паметника на загиналите във войните 23 къщи са изградени по негови планове.

Къщата, чиято снимка помещаваме, е съборена и на нейно място е построена Гинекологията. Била е собственост на Стойко Иванов, построена през 1896 г. По-късно е използвана за телеграфопощенска станция. Тя прави силно впечатление както с външната си архитектура, мансардния си покрив, така също и с раз-

С НАКВО СЕ ГОРДЕЕМ

пределието си. На същия ред срещу градинката и паметника е другата сграда на майстор Стоян с мансарден покрив, запазена и до днес. От него са още запазените къщи на Моско Добринов на ул. „Читалища“ 17, къщата на Велико-търновската митрополия, сградите в които се помещават „Енергоснабдяване“, Държавна спестовна каса, Инвестиционна банка, Санепидстанция и много други. От него са построени още основния корпус на Бирена фабрика, бившата мелница на П. Велков, сега кожарска база. Майстор Стоян е изпълнил по проекти на италиански архитекти мавзолея-костница в Дряновския манастир. Той участвувал и в строежа на Стамболиев мост (монтажа на моста, като изготвя по свой проект скелето му). Негово дело са още новата църква в Стражица, училището в с. Беляковец, мостът на р. Сенокос при с. Миндир и др.

Той не е учил в техническо училище, но неговите сгради са архитектурно издържани. Те и досега оказват естетично въздействие както чрез хармоничното членене на фасадите, плоскостите, така и чрез уметелно подчертаване хоризонталната и вертикалната тенденция, особено при жилищните му сгради. Той включва в композицията различни архитектурни елементи — колониза, цоколи, пиластри, лизе-

ни, заимствани от западна архитектура. Това влияние прониква посредством търговците от Велико Търново, Русе и Свищов и се явява в резултат на развитието на капитализма и новите изисквания на буржоазията. То не е заимствано направо, а е пречупено, пресъздадено от ръката на майстор Стоян и уметело съчетано с околната обстановка. От запазените сгради се вижда, че той освен естетическото чувство е имал и усет за статика и конструкция, което се потвърждава от факта, че всичките му сгради са устояли на голямото земетресение през 1913 година.

Със своите проекти и строежи той не е нарушил общата градоустройствена мисъл, провеждана тогава в обемното изграждане на улиците на града, а е допринесъл за пространственото им равновесие и единство.

Стоян Герганов почива през 1906 година.

арх. Г. РОГЕВ
Т. ДРАГАНОВА

ПЪРВИЯТ поход. Оня, който е бил войник, не го е забравил. Един го помнят със скъсаното копие, паднало в обухата, други с тежката раница, трети с отката и т. н.

Войниците от ротата на офицера Телевиев от победеното командир офицера Стоянов ще започнат този път за тях поход с дълга преход и посещение във Велико Търново на скъпите за всеки българин места.

Колоната влиза в църквата „Св. 40 мъченици“. Пренасяме се във великите за България времена.

Завърт на камбаните мълва хълмовете. Стърнат копия, възторжени викове на опиянените от победата войни и гласът на царя-победител отекват в съзнанието на бойците.

Но това е далечно минало, екот вековете, а ние навлизаме в по-близко за нас време.

Затворят-музей. Високи стени, бодлива тел и шепот на години-

КОГАТО СПОМЕНИТЕ ЖИВЕЯТ

те. Бойците притихват, стискат здраво оръжието, като че сега излезе полицаят с разкриената фигура, ще ни изгледа свиреп през шпиколката.

— Како държите, свещдане няма? — и вратата ще се затвори.

Посрещат ни с ласкава усмивка и кратък разказ за историята на Затвора-музей.

Започваме от инквизиционната. Влажени злати стени, вериги, нар за мъчения, клещи, шишове, гуменци палки, бичове...

Един набит човек, с прошарени коси, разказва нещо на другарката си. Вслушваме се.

— С този шипи са горели коравите, които не са искали да говорят, за да сломят духа им...

Неусетно бойците го заобикалят и слушат неговия разказ. ... „Един палач разгърден, ро-

шав, попотен, грижливо нажижава шиша, взема клещите и бавно започва да върши своята работа — чертае фигура по горбовете на борците.

— Но най-ужасното е с конската торба. Напълват я с негасена вар и тупат докато човек се задуши...

Тук нашият разказвач се зажда, тръсна глава.

Спомените оживяват в разказа на другаря Стефан Христов Иванов от Габрово.

Едно момче го запита:

— Другарю Иванов, вие минавали ли сте през този затвор?

Той се усмихна и замълча. Само в очите му блеснаха пламъците скръпност. Нали от 1941 до 1944 година той е бил в затвора и в един от списъците пред името му има кръстче.

— А често ли идвате тук? — попита младши сержант Николайов.

— Винаги, когато дойда във Велико Търново се отбивам. Нали виждате още чергата и кифарчето ми са тук, ето ги отсреща.

Мълчат наровите, мълчат изтърканите черпици, а какви неща знаят те.

И отново в едно от най-страшните подземиа.

„В тази килия на път за София три дни е лежал Васил Левски. Тук са прекарал последните си дни учител Бачо Киро Петров и други поборници за свободата на милото ни Отечество“.

Тази непринудена среща с актуалния боец против фашизма другаря Стефан Христов Иванов завърши. Колко много неща научихме от него?

И отново колоната е на път. Голи първи поход бойците няма да забравят.

капитан Ат. ДИМИТРОВ

ТВОРЧЕСКИ РАЗЦВЕТ И ОЩЕ НЕЩО ...

Сгушило се в пазвите на родка Балкан, житното градече Елена дъша с пълни гърди. Еленчани изпратиха благодарната 1966 година с удовлетворение. Те я окачествяват като година, очевидно допринесла за развитието на културния живот в родния им град. Надникнете ли в читалищната сграда, алезете ли в библиотеката, вперите ли поглед в който да било отрасъл на културния живот, вие непременно ще разберете, че в Елена се дъша на воля, че изкуството и културата тук се радват на завиден успех.

В нива на хубавото изтъква библиотеката на образователно-научно читалище „Напредък“. И ако трябва да окачествим най-плодотворното от нейната дейност през годината, която изпратихме, неминуемо трябва да отбележим факта, че тя направи сполучлив

опит да осъществи по-добра връзка с бригадите за комунистически труд и със зената за селското стопанство и ДЗС. През изтеклите 365 дни библиотеката направи сполучлив опит да се направи и подпомогне училищата на града чрез връзката с родителите. В учебните заведения бе обсъждана книгата „Чест“ от Гр. Медвински, „Сърчице струна“.

Трябваше човек да види с очите си срещата във филмала на ДИП „Деню Георгиев“ по време на обсъждането на „Сърчице струна“, за да се увери, че тя е предизвикала неимоверен интерес сред многобройния работнически колектив. Да види работничката, която е оставила машините, за да изкаже своето съкровено мнение за възмущащото произведение; или да присъствуваша на обсъждането на „Чест“ в с. Яковци, където се събуди такава ценна мисъл за пионерската организация. Романът „Татяна Барханова“ бе обсъден на самия блок от полувъзрастните на ДЗС.

Читателите в Елена са толкова много! Пет хиляди жители броя градът — над две хиляди са читателите на библиотеката. А тя разполага със завиден фонд. Има над 25 000 тома литература. Тук идват да четат студенти от ВПИ „Братя Кирил и Методий“ — Велико Търново, за да задоволят нарасналите си интереси, идват научни работници от цялата страна.

Жалко, но факт — библиотеката се намира в лошо, старо помещение, до прекрасните и книги няма свободен достъп, работата и къща в съвместната работа с комсомолските дружества.

Желае се и друго: а то е по силите на хората, които работят в библиотеката при читалището в Елена — поборна връзка с Комсомола и другите масово-политически организации, целенасочена дейност — за още по-тесна връзка със стопанските предприятия, с приятелите на бригадите за комунистически труд, за да стане книгата все по-добър прожектор в ръцете на работниците. В нейния план-минимум е залегнало обсъждането на книгите „Село край запод“ от Ст. Ц. Даскалов, „Чинарият зашумява“ от Емил Коралов и много други.

Чест прави на библиотечните работници от Елена редовното изпозване на местния радиоапарат за пропаганда на книгата, за поддържане към активни читатели

и активисти на библиотеката, отговорници на подвижни библиотеки и други.

Сегга, още в първите дни на новата година, културните дейци в Елена започват нов, още по-съдържателен живот. Те си обединили усилията си по отразяване инициативите по случай славната 50-годишнина от Великата октомврийска социалистическа революция, годишнината от освобождението на България от турско робство и други.

Предвижда се, през май, тържествено откриване на етнографския отдел към музея „Иларион Макариополски“, през юни — празник на спортната младост, на бригадирското лято за работна ж. п. линия Златарица — Елена, вечери на атестата, вечери на героичното минало, на тематиката, физиката, на българо-съветската дружба, четвърти преглед на художествената самодейност и пр. и пр.

Битовата група при Профсъюза на Елена (ръководител Йордан Александров) живее пълнокръвния живот; на успех се радва и съвместният хор при гимназията (ръководител Цанка Лазарова). Впрочем преди в Елена имаше средношколски, и пионерски хор. Сегга за ръководителя на пионерския хор човек не може да се намери. И така — вместо два, остана само един ученически хор. Ръководител няма и представителен смесен хор при читалището „Напредък“. Повече от три месеца вече той е без свой диригент, хористите не се събират... Не е системна и дейността на самодейните певчески групи в Средни колиби и Разпоповци, слаба е вобще и материалната база почти в целия Еленски край, средствата са недостатъчни.

Тази година еленчани ще обогатят културните си придобивки с една внушителна по размери тираж тяхна книга — „Еленски сборник“ — ще излезе от печат. Това ще бъде един възмущаващ разказ за героичното минало на люлката на българското възраждане. Трудовите хора настоятелно молят да имат на разположение своя градска музика, която да ползуват при новите ритуали, имат намерение да обзаведат стопанисват няколко възраждателски къщи, да пренарат балканския градец в средните, където изкуството и културата да се разват на завиден разцвет.

Николай КОТЕВ

Б ОГОСЛОВИТЕ твърдят, че християнството било създадено от „сина божий“ Исус — богочовек, живял в началото на I в. от н. е. Твърдението, че някога е съществувал Христос, изпълнил се в човек, не почива на никакви исторически и научни факти. Ето защо някои богослови и редица секти, опитвайки се да запалят християнството от научната критика, правят някак отстъпки — твърдят, че Исус Христос е не бог, а само бележит човек, който създал ново и повдъзвено морално учение.

И тази отстъпка обаче не може да се приеме. Няма никакви доказателства за съществуването на Исус Христос. Напротив, историческите факти опровергават това.

Като твърдят, че в действителност Исус Христос никога не е съществувал, че неговата личност е измислена, митична, науката преди всичко се опира на факти.

В нито един истински исторически източник не се говори нищо за божия син. Християнските богослови, за да докажат, че Христос е реална личност, обикновено се позовават на евангелията. Според служителите на църквата тези „свещени“ книги били написани от

съвременници на Христос по „божествено внушение“. Това е единственото и основното доказателство на християнската църква.

Но учените, които години наред са се занимавали с историята на християнството, са стигнали до следните изводи: че евангелията са били писани едва през II век, т. е. един век и половина по-късно след времето, когато уж бил

живял Христос. Следователно авторите на тези книги не са могли да бъдат свидетели на събитията, за които говорят.

Що се касае до твърдението, че тези книги са възникнали от самия бог, достатъчно е да се обърне внимание на противоречията в евангелията, а те са около 150 000. Едва ли, ако бог съществува и е диктувал евангелията, той би могъл да допусне толкова много грешки. Та нали той е безгрешен!

Друг достоверен източник, в който да се разказва за живота на Христос няма.

А до наши дни са се запазили от онова далечно минало немалко произведения на древни писатели, философи и историци, които много старателно са описвали всички събития, на които са били свидетели. И нито един дори не споменава името на Христос.

Митът за Христос бира се, че не. Но те мълчат. И това е едно от най-убедителните доказателства, че Христос в действителност никога не е съществувал.

Четейте и измислен, създаден от фантазията на хората образ, говори и фактът, че в различни християнски произведения от различно време „божият син“ се изобразява различно. Например, в новозаветната книга „Кривеномето на Йоан“ се рисува като фантастично същество с бели като сняг коси. с очи като огнен пламък, държаш седем звезди, със заострен от двете страни меч в устата. Едва много по-късно християните започнали да си го представят като човек. При това дълго време се е спорило какъв трябва да бъде неговият образ. Няма всичко това щеше да бъде възможно, ако той действително е съществувал? Спорете за външния об-

лик на Христос само потвърждават, че този образ е измислен, че се е създавал постепенно. Учените установили как се е изграждал образа, определили от къде християните са заимствали черти за земната биография на митичния основател на своята религия.

Ако сравним древните митове за езическите богове, ще видим, че в тях има много обикновени неща с християнската легенда за живота на Исус. И непорочното зачатие, и приказката за възкресението, и правенето на чудеса, всичко това в една или друга форма се среща във всички езически религии и особено в тия от Близкия изток.

Кое и евангелско предание да вземем, във всяко от тях може да се намери много неща, които си приличат с древните митове. Това не е случайно. При възникването си християнството е заимствало много черти от по-древните религии.

Митът за основателя на християнството се формира едновременно с развитието на новата религия от различни елементи. В основата му лежат древноеврейските представи за мисия, за божия помазанник. В най-ранните произведения на християнството образът на Исус е мъгляв, неопределен и ед-

ва по-късно добива по-определена форма. И затова неговата биография, отразена в евангелията, е пълна с безсмислици и противоречия.

Така, че в мита за Исус влизат редица елементи от различни религиозни източници. Тоя материал е допълнен и украсен от религиозната фантазия и обединен от идеята за възплотаването на божия син в човек, за неговите страдания и за смъртта му, с която той изкупва първородния грях на хората и с възнесението си дава на човешкия род надежда за безсмъртното отвъд гроба и за задръжано чистие, стига човек послушно да тачи заповедите, обредите и празниците на християнската религия.

Наблюдават редица християнски празници. Църквата активизира своята дейност. Тя ще се помъчи отново да „докаже“ съществуването на „богочовека Христос“.

Атеистите, въоръжени с научни знания, с исторически примери, трябва енергично да водят борба за правилна, научна мисъл и поведение на трудещите хора. Не бива да робува на отживелите празници, водещи още начало от дълбоката древност, когато човек много неща не е знаел.

А днес човекът шумрува не само тайните на земята, но се издига и за шумр на вселена.

Д-р Йордан ЧЕРНЕВ
подпредседател на „Клуба на атеиста“ — Велико Търново.

Стр. 2, бр. 4, 7, 1, 1967 г.

МОРАЛНИТЕ И МАТЕРИАЛНИТЕ СТИМУЛИ В ПРОИЗВОДСТВОТО

Повишаването на ефективността от производството през годините на петата петилетка е най-важната стопанска задача, която утвърди и постави пред промишлеността Деветият конгрес на БКП. Това изисква преди всичко най-пълно използване на преимуществата на социалистическото народно стопанство, чрез най-правилното и пълно прилагане на новата система на ръководство. А нейната най-характерна черта е последователното прилагане на ленинския принцип на материалната заинтересованост и материалната отговорност. Създаването на първата в света социалистическа държава Владимир Илич Ленин многократно е посочвал, че личната заинтересованост развива производството, че социализмът трябва да се изгражда не на ентусиазма непосредствено, а с помощта на ентусиазма, роден от Великата октомврийска революция, въз основа на личния интерес, на личната заинтересованост, на стопанската сметка.

Тази постановка разкрива голямото значение на връзката на материалните стимули за трудещите се с резултатите от тяхната стопанска дейност. Материалният интерес стимулира работниците към повишаване на тяхната квалификация, подобряване на трудовата дисциплина, борба за високо качество на продукцията, за производството на повече и по-качествени материали и изделия. Следователно, материалната заинтересованост представлява активен стимулатор на производството и развитието на производителните сили на обществото.

Социалистическият принцип на разпределение според количеството и качеството на вложения труд води до засиляване ролата и на материалните стимули. Извор на морални сили и революционен ентусиазъм е борбата за изграждане на комунистическото общество.

Успехите на предприятията, като кожарската фабрика „Първи май“ и ДТК „В. Мавриков“ във Велико Търново, ЗГТ „Металдургия“, Държавни захарни заводи — Горна Оряховица и други, които предсрочно изпълниха плановете и обещаения си през 1966 година, до голяма степен се дължат на правилното съчетание на моралните с материалните стимули.

В болшинството от предприятията във Великотърновски окръг особено внимание се отделя на материалните стимули за постигане на високи технико-икономически показатели в производството, за по-висока производителност на труда, за по-добро качество, за намаляване разходите на труд и материали за единица продукция и т. н. Все по-ясно се очертава необходимостта бързо да се внедрява вътрешната стопанска сметка и по-бързо да се разработват норми и нормативи за разход на жив и овеществен труд, за да може по-правилно да се оценява приносът на всеки работник и колектив в съревнованието за изпълнение на плановете и обещаенията и по-правилно да се възнагражда техният труд.

В тази огромна работа за правилното използване на материалните стимули чрез свързване на

заплащането на труда с крайния резултат в някои предприятия се забелязват потребителски тенденции, изразяващи се в стремеж да се увеличат личните доходи, като в по-голяма или по-малка степен се пренебрегват обществените интереси. Това показва, че превръщането на благоприятните възможности за повишаване ефективността на производството чрез материалните стимули не е автоматически процес и за превръщането му в действителност е нужна упорита и търпелива масово-политическа работа. Нужно е заедно с мерките за устърженстване на материалната заинтересованост, профсъюзните и стопанските ръководства при близко ръководство и помощ от страна на партийните организации да търсят и прилагат нови средства и форми за подобряване на идеино-политическата, организаторската и възпитателната работа сред трудещите се.

И занаятред основна форма за възпитание на работниците и специалистите в ежедневието творчески кипее в производството остава социалистическото съревнование и неговото пряко и естествено продължение — движението за комунистически труд. Тук при организирането и ръководенето на съревнованието съществуват най-добрите условия правилно да се съчетават материалните и моралните стимули. Идеино-възпитателната работа сред участниците в социалистическо съревнование не бива и не може да се откъсва и противопоставя на материалната за-

интересованост, а да се води така, че да съдейства активно както за разширяване на материалната заинтересованост, така и на моралните и идеините подбуди към труда. Само така сред участниците в съревнованието се утвържда съзнателността и се укрепва съзнателно за поставяне на обществените интереси над личните, за необходимостта от всекидневен творчески труд за умножаване на общественото богатство и по-бързото изграждане на социализма и комунизма. В противен случай само със заздравяване на материалните стимули постепенно ще започне да вземам връх тясно егоистичните интереси, безогледният стремеж да се получава все повече и повече, макар и за сметка на друг и ще се стигне до излишни противоречия между отделни работници и колектива, между личните и обществените интереси.

В почти всички предприятия в окръга е установена традиция, шом се отчетат резултатите от съревнованието за месеца или тримесечието, да се излъчват първенците — работници и колективи, да им се дават определени парични или предметни награди и в същото време да им се изказва пред колективите, където работят, похвала и благодарност, връчват им се преходни знаменца, грамоти, излагат се снимките, вписват се имената им на почетни табла и книги и т. н.

Голяма възпитателна и стимулираща роля играят различните звания на първенците: „Ударник“, „Образцов служител“, „Най-добър качествен“ и други, а за участниците в движението за комунистически труд — „Ударник (колектив) за комунистически труд“. Почти навсякъде добре се разбира значението на тези звания и присвояването им става правилно. Налице са обаче някои недостатъци от така необходимото за условията на новата система по-нататъшно развитие на движението за комунистически труд. Например, все още се удостоверяват с това звание бригади, преди по-голямата част от техните членове да са удостоени за ударници на комунистическия труд.

Правилното ръководство на движението за комунистически труд изисква значително по-големи грижи от сегашните към бригадите и техните членове, които са носители на това звание. Нашият и съветският опит показва, че за да се предпазят носителите на званието „За комунистически труд“ от вредното самоуспокоение и застои в работата, необходимо е ежегодно да се преценяват постиженията и поведението на носителите на званието и на онези работници и колективи, които продължават да работят съзнателно и постигат добри резултати — да се потвърждава, а на тези, които са загубили качества — да им се отнема присъденото звание.

Някои ръководства на предприятията подценяват материалните стимули, като надценяват моралните стимули на удостоверяване със званието „За комунистически труд“. Най-често това под-

ценяване се изразява в неправилното изключване на удостоените с това високо звание за участници за получаване на звания „Ударник“, „Най-добър в професията“ и т. н., не им се дават съответните парични и други награди. Допуска се несоборност по-поредствени работници и служители с обикновено звание получават 5 или 10 лева в края на тримесечието или полугодията, а носителите на званието „За комунистически труд“ не получават нищо.

Неоценяването на материалните стимули и неумението те да се свързват винаги с моралните, е една от съществени причини движението за комунистически труд в някои наши предприятия да изостава. Стопанските и профсъюзните ръководства в нашите предприятия следва, наред с устърженстване на планирането, подобряването на организацията на производството и труда, да обрънат сериозно внимание и на въпроса за правилното съчетаване на моралните и материалните стимули, необходимо е да се обмислят и прилагат по-съвършени форми и методи на социалистическо съревнование и заплащане на труда, които да стимулират трудещите се към повишаване рентабилността на производството.

Основна и постоянна задача на стопанските ръководства в това направление е преди всичко постоянното внедряване на научната организация на производството и труда, правилното организиране на снабдяването, ремонта,

редовното отчитане на съревнованията, внедряването на челния опит, с една дума обезпечаване на всички условия за високопроизводителен труд, за успешно изпълнение и преизпълнение на плановете и обещаенията по всички показатели.

Профсъюзните ръководства, подпомогнати най-непосредствено от Комсомола, под ръководството на първичните партийни организации, трябва да внесат значително подобряване в организационната на съревнованието. Преди всичко трябва да се води още по-конкретна и системна политическа и организаторска работа сред трудещите се за разясняване на задачите по производствените планове и за тяхното преизпълнение, за използването на резервите, повишаване на съзнателността, инициативността, културата, производствената и трудовата дисциплина и другите субективни фактори, от които зависи в най-голяма степен себестойността и качеството на продукцията.

Правилното съчетаване на материалните и моралните стимули трябва да стане основна и постоянна задача на партийните бора и организации в предприятията. Само на тази основа могат да се създават все по-благоприятни условия за повишаване творческата инициатива на трудещите се за изпълнението на стопанските задачи през новата 1967 година.

Николай ПАШОВ
завеждащ сектор „Планово-финансов“ на Окръжния комитет на БКП

ЧИТАТЕЛИТЕ ПРЕДЛАГАТ

Да се организира нощен автотранспорт

На голяма част от автобусите, обслужващи градските линии във Велико Търново, работният ден приключва към 20.30 — 21 часа. Със същото време се изключва и нощните табелки „За гаражи“ те профучават празни край спирките, дори тогава, когато там чакат доста граждани. Не е ли възможно тези „нощни“ автобуси, на които пробегът е на „празна шабля“, да прибирават граждани, докато стигнат гаража?

Бих си позволил да направя едно по-смело предложение. Дежурни коли поне на всеки час да се движат до 1—2 часа след полунощ.

В. Шишков

НАСЛЕДНИЦИ

ДЕДИ и бащи ни оставиха цялото си богатство: козинява зомниция и ръждиви поднови, нунки за гурбета из Влашко и Факия, остен, рало и немощни кравици, софра, колкото талерка, но достатъчно голяма да побере една паница... Завещаха ни и крепостен акт за право на собственост върху десетина декара безплътни като камък земя, изплати от троскот и кълнина и купуватници за посещението на пристави и мирови съдии...

Но ние излязохме неблагоприятни наследници. Не подновихме конете за гурбет, повечето останалих при земята си. Софите сменихме с маси, защото блудата станаха много. В блудата вперихме по... 54 коня наследник. Крепостните актове съхнахме, напискахме един общ, за всички, защото стбрахме нивите си, за да работим заедно...

ПОЧИВЕН ДЕН си позволяваме когато свършим усилената полска работа, когато познатите пъкота на комбайни, вършачки, трактори, камюни... Тогава сядаме край една маса пред магазинчето и играем карти. Постъпваме се, защото това не обещавя и не обиджа никого. Директорът на Държавното земеделско стопанство в Беброво Христо Топалов, който е един от партньорите, като му омръзне да губи, започва да си свирюна. Някой, за да го ядоса, пита:

— Много ли ти е весело?

— А защо да не ми е весело? — извърща учудени очи Топалов. — Сеното прибрахме до тревичка, плащът е презиштен. Овешът даде по 160 — 170 кг от декара, а ечемикът вместо 140 кг — по 200 кг. Пшеницата също роди повече от заплащаното. А от даревицата по 600 кг чисто зърно от декара. Макар и трудно да намерихме полска за голямото плодородие — всичко сега е наред, а в банката печалбата на стопанството е над 200 000 лева.

МОИТЕ СЪСЕЛЯНИ са прикитали в паметта си много неща. Да се чуди човек как с подробности разказват за шурма на Форта Айваз баба, за сраженията край Дойран, за хляба от чокалени... И още — за тъй наречените по нас гледища хармани, когато брашното се свърши и очукаш два три снопа, та занесеш един месал зърно на карайкейката при безизвестния воденчар Бий бул.

Недю ПЕТРОВ

Първа тракторно-полевъдна бригада в ТКЗС — Полски Сеновец зае едно от челните места в стопанството. Сега бригадирът Йордан Лазаров и заместник-бригадирът Илия Камбуров обсъждат как по-успешно да започнат първите производствени дни на новата година.

ЛЮБОПИТНО...

КАК ЩЕ СЕ ДВИЖИ ЧОВЕКЪТ НА ЛУНАТА

ТЪЙ КАТО притеглянето на Луната е шест пъти по-малко от това на Земята, предполага се, че ходенето не ще бъде твърде лесно и че човек ще трябва да промени своите двигателни навици. Италианският физиолог професор Маргария твърди, че намаляването на притеглянето няма да улесни ходенето. При всяка крачка тялото на космонавта ще пада все по-бавно. Ето защо ритмът на хода не ще бъде по-голям от 20 крачки в минута, т. е. средна скорост от 1500 м в час. Очевидно тичането ще изисква по-малко усилие. Обаче като се има предвид триенето на крака върху почвата, което ще бъде много по-слабо, то и тичането не ще бъде толкова бързо, колкото на Земята.

В края на краищата, изглежда, че най-подходящото средство за придвижване ще бъдат скоковете. Човекът ще стане ли кенгуру на Луната? Не, отговаря светският астроном Семьон Айчбиндер. Той също смята, че ходенето на Луната ще бъде трудно, обаче поради противоположни причини — по-малко подметките ще се залепват за почвата! Като се има предвид пълното отсъствие на атмосферата, всички тела ще бъдат „дегазирани“. Следователно те не ще притежават, както при земните условия, едла пласт, който да им пречи да се залепват едни към други. С други думи, на Луната различните тела ще бъдат склонни да се залепват за почвата или на стената.

СЪПЕРНИК НА ТЕЛЕФОНА

ТЕЛЕФОНЪТ е наредено средство за връзка. Но за водене на разговори между работници, намиращи се в различни стаи на производствения комплекс, той не винаги е удобен.

В Перския телефонен завод в Съветския съюз е създадено удобно за работа устройство за водене на разговор ПУ — I, което не е свързано с централната станция. То позволява бързо да се установи връзка с търсения абонат и се състои от блок високоговорители и блок за захранване, което става от мрежа с напрежение 127 или 220 волта. Конструкцията на блока за захранване позволява да се постави в чекмедже на масата или на стената.

За да се ползва човек с това устройство, достатъчно е да се съединят два абонатни комплекта помежду си с двупроводна линия. Абонатът се извиква чрез натискане на един голям клавиш.

ПУ — I осигурява много ясна чуваемост, при шум до 60 децибела тя възлиза на 98 процента. При сегашните телефонни апарати чуваемостта не е по-висока от 80 процента. Обръкваният шум, неизбежен в работните помещения, не намалява яснотата на разговора.

Разходите по експлоатацията са незначителни, тъй като ПУ — I изразходва енергия само по време на работа. Говорното устройство осигурява устойчива връзка на разстояние до 500 метра.

ИЗУЧАВАНЕТО НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ В ЧССР

Едно от стотиците чехословашки училища за изучаване на чужди езици е училището в квартал „Дейвице“ — Прага. Тук се изучават английски, френски, немски и руски език. В него има езиково лаборатория с двадесет бокса. Всеки ученик разполага със слушалка и микрофон. С помощта на магнетофонна лента се усвоява правилното произношение. От специална катедра учителите с възрастна последователно се свързват на учениците. Дава им инструкции, записва техните отговори, за да установи кои са чуждите правени грешки. Във всяка кабинка може да се приема програма от магнетофон, грамофон, радиото, телевизията, а също и проектор чрез диaproектор за нагледяване на преподавания материал. Този начин на преподаване превръща обучението в индивидуална лекция за всеки ученик. Според педагозите обучението не трябва да продължава повече от един час.

Под микрофона се включва магнетофон, което позволява на ученика да пуска и слуша в къщи както зададените въпроси, своите отговори, така и образцови текстове.

В училищата за изучаване на чужди езици повече часове се отделят на съответен чужд език, отколкото в обикновените средни училища. В тях разказвателните предметни също се изучават на чужд език.

Особено внимание се обръща на езиковите устни упражнения по английската система „Орал-дрил“, която допринася много за подобряване на произношението. На разговорната реч се отдава по-голямо значение, отколкото на граматиката.

Абитуриентите от училищата за чужди езици овладяват активно два езика — руски и друг западен език. През ваканцията учители, които преподават в тези училища, биват изпращани в чужбина или в езикови лагери, за да повишават своята квалификация.

В другите училища изучаването на руски език започва от четвърти клас. В седми клас учениците могат да се занимават незадължително с още един западен език. Изучаването на руски език продължава в средните училища, като се прибавя задължително и западен език. За някои западни езици са предвидени четири часа седмично, а за други — два часа. В хуманитарния профил на средните училища се изучава два часа седмично латински език, а в естествено-историческия профил — латинският е избран предмет.

Във висшите учебни заведения, където се предполага, че студентите идват знаят руски език, а също и друг език, се задълбочава изучаването на езиците.

В Чехословашкия е организирана и широка мрежа за извънучилищно изучаване на чужди езици. Съюзът за чехословашко-съвет-

КАТО В МАЛЪХ ЗАВОД

В производствените сгради на кооперативния комбайн в Драганово има много металообработващи машини. На по-голямата част от тях работят все млади хора. Те обработват много и най-различни детайли, от които се събляват машини, съоръжения и резервни части. Както във всички металообработващи предприятия, така и тук производството си има свой ритъм и романтика. През изминалата 1966 година колективът осигури продукция за над 600 000 лева.

Много предприятия в страна та се снабдяват от тук с каляни за бетонови конструкции. Произвеждат се и резервни части за строителни машини, за водопроводни и канализационни тръби, както и още много други, които трудно се намират другаде. Поученият и заявките растат постоянно, затова и предприятието в близко бъдеще ще увеличи с още няколко цеха. Няколкократно ще бъде увеличен и обемът на производството.

Има и нещо друго, което трябва да се каже за това въздигащо се предприятие, за неговия трудолюбив колектив. Само един сплотен като него колектив може да преизпълнява всички поставени му задачи. През изминалата година вместо предвидената печалба за 54 000 лева беше реализирана за над 80 000 лева. Цехът е вече високо рентабилен и търсен от много клиенти — предприятия. Между тях, които имат най-голям дял за високите трудови успехи са левската бригада с ръководител Христо Джифте, стругарите Атанас Делимарков, Пеню Кирчев и много други. Те са и сега в челните редици за ритмично производство още от първите дни на 1967 година.

Н. Бонков

ЗЛАТНИЯТ ФОНД ГА ДА!

За да се решават навреме и качествено големите задачи по извозването на продукцията и във връзка с непрекъснато увеличаване се пътнически транспорт са необходими изправни автомобили, в отлично техническо състояние. Към това се стремят и го постигат много водачи и сервизни работници от ДАП — клон Велико Търново. Иван Чукашки измина с товарна кола марка „Шкода“ над 400 000 км и продължава да работи. Като него работят и Колю Христов, и Димитър Йорданов, които също с товарните си коли марка „Шкода“ са вече изминали по 300 000 км. Иван Долмов, Петко Николов, Рачо Върбанов изминаха то-сегга с автобусите си по над 200 000 км.

Автотранспортните работници от окръга разгръщат през новата година още по-широко благотворното социалистическо съревнование за образцово стопанисване на поверените им коли. С това ще се увеличи числото на многокласиците — златният фонд на ДАП.

Цв. Дечев

КЪДЕ ОТИДЕ КОЛЕКТИВНОТО СНАБДЯВАНЕ?

Работници и служители от Завода за радиоприемници — Велико Търново в началото на 1966 г. направиха заявка по установения ред пред ОТП „Топливо“ за снабдяване с дърва и въглища. Необходимите суми бяха внесени още през юни. За голямо съжаление с отоплителните материали още не са снабдени всички записали се. Причината според служителите от „Топливо“ е, че нямаме отговорник, който да ги експедира по домовете.

Работещите в Завода за радиоприемници питат: щом като дървата и въглищата ще се получат единично от наш представител, защо е необходима тази колективна заявка, предаването на парите и чакане да мине попочинава зима? ОТП „Топливо“ трябва да сложи край на този начин на „колективно“ снабдяване.

М. Донева

